

Mehanizem razdelitve skupnega dohodka

Gospodarski instrumenti, ki smo jih vpeljali za leto 1956, še ne pomenijo popolne uporabe vseh tistih elementov, ki jih je treba vnesti v naš gospodarski sistem, da bi se le-ta spopolnil do tiste mere, ki je v tem obdobju možna. Določenih sprememb v tem letu še ni mogoče izjaviti, ker zahtevajo daljše proučevanje in preverjanje zlasti tistih, ki se tičejo sistema nagrajevanja.

Vendar pa imamo že zdaj pomembne spremembe, ki bodo zelo vplivale na razvoj gospodarstva v letošnjem in prihodnjih letih.

Znaša ima znatno večje možnosti kakor prej, da vpliva na razdelitev sredstev in na njihovo trošenje, s tem pa tudi na samo tržišče. Večji vpliv zveza na gibanje finančnih sredstev bo prinesel tudi več reda na

vsa področja ponudbe in povpraševanja, daje pa tudi možnost za intervencije, če bi bile potrebne.

Sredstva za proračunske potrošnje so popolnoma izločena iz investicijskih skladov in so podrejena popolnoma drugim predpisom ter odvisna od potrošnega sklada delavcev in uslužbencev na področju posamičnega ljudskega odbora.

Oba ukrepa, to se pravi krepitev vloge zveze pri razlaganju s finančnimi sredstvi in izločitve proračunske potrošnje imata trajen značaj. Ustrezajoči instrumenti se bodo prav gotovo tudi nadalje spopolnjevali z razvojem gospodarskega sistema, toda osnovna zamisel bo ostala v perspektivi še nadalje nespremenjena.

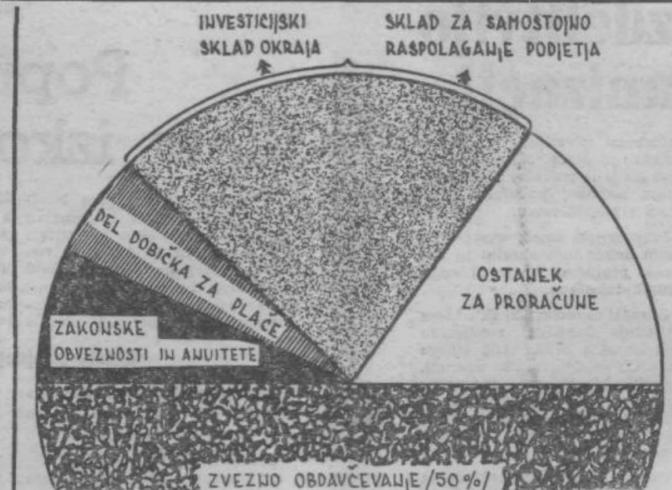
Sedaj je položaj komunizma poznejši ukrepi, kot je

mnoho bolj točno določen. Ne samo da so dohodki komune precizirani in da so bolj smotno postavljeni tako s stališča komune kakor s stališča proizvajalca, temveč so tudi njene pristojnosti v razmerju do podjetja jasnejše. Glede razdelitve dohodka ne bo moglo biti več toliko subjektivnih ocen, kakor prej, s tem pa tudi ne bo več neenakomernosti glede položaja podjetij na teritoriju raznih ljudskih odborov.

Podjetjem je zagotovljena določena gotovost in enakomernost poslovanja. Po sedanjih instrumentih lahko v glavnem naprej vedo, s kakšnimi sredstvi bodo razpolagala, kar bo vsekakor odvisno od njihovega poslovanja, to tem prej, ker se to znatno zmanjša le s nevarnostjo pred morebitnimi ukrepi, kot je

n. pr. blokada dela sredstev. Pri določanju njihove udeležbe pri dobičku je težiče prešlo na objektivne kriterije, s tem pa se tudi njihov položaj na tržišču postopoma izenačuje. Novi instrumenti niso samo objektivni, temveč tudi ekonomsko utemeljeni. Instrumenti za izločanje dela dobička za okrajni investicijski sklad in sklad za samostojno razpolaganje podjetja dajejo gospodarskim organizacijam pobudo, da s čim manj vloženi sredstvi dosežejo čim večji dobiček.

Na splošno vzeto imajo tako gospodarske organizacije kakor tudi drugi činitelji v gospodarskem življenju pogoje, da znatno prispevajo k enakomernemu razvoju gospodarstva v letošnjem letu in k pripravam za nadaljnje spopolnjevanje sistema v prihodnjem obdobju.

Splošna shema razdelitve dohodka (velikost polja ne izraža količinskega razmerja).

Razdelitev skupnega dohodka in dobička

Shema razdelitve skupnega dohodka

- MATERIALNI STROŠKI**
  - vrednost potrošenega materiala
  - izdatki za usluge drugih oseb
  - obresti za kredite za obratna sredstva
  - premijske za zavarovanja
  - dnevniške za službena potovanja itd.
  - prevozni stroški delavcev nad 600 din
  - 90% reklamnih stroškov
  - stroški za udeležbo na sejnih itd.
- AMORTIZACIJA**
  - amortizacijski odpisi po predpisanih stopnjah
- STALNI PRISPEVKI DRUŽBENI SKUPNOSTI IN DRUGI PRISPEVKI**
  - obresti na osnovna sredstva
  - zemljarina
  - prispevki župnicam in strokovnim združenjem
  - prispevki za pospeševanje gospodarske dejavnosti (za industrijo, gradbeništvo, za kadre itd.).
- PLAČE**
  - Plače po času ali učinku po tarifni postavki iz tarifnega pravilnika s prispevkom za socialno zavarovanje in prispevkom za stanovanjsko graditev z drugimi izdatki, ki se priznajo kot plače.
- DOBIČEK**
  - Po plačilu davka na promet, ki se opravi pred vsako drugo razdelitvijo, se skupni dohodek (v denarju izražena realizacija, ki izhaja iz celotne dejavnosti gospodarskih organizacij) razdeli po tej shemi. Pri lastni ceni, v katero spadajo materialni stroški, amortizacija, stalni prispevki in plače, ni večjih sprememb v primeri z lani.

Razdelitev ostane v osnovi ista. Spremenili so se reklamni stroški, ki so lani popolnoma bremenili materialne stroške, medtem ko letos padajo za 10 odstotkov v breme sredstev za samostojno razpolaganje. Stroški za udeležbo na sejmih niso bili do zdaj urejeni. Novo določbo v razdelitvi skupnega dohodka predstavlja tudi prispevek za stanovanjski sklad.

Prav tu pa je ključ problema. Po tej shemi se razdeljuje vsa sredstva, ki jih ustvari podjetje. Iz nje vidimo, da se dobiček veča, če se zmanjšajo stroški proizvodnje in nepotrebna delovna sila. S tem se veča udeležba podjetja pri dobičku za plače in pri sredstvih za samostojno razpolaganje, pa tudi družbeni skupnost ima hkrati več koristi od večjega ustvarjenega dobička.

Splošna shema razdelitve dobička

- DAVEK NA DOBIČEK**
  - višino davka določa zvezni družbeni plan
- ZAKONSKE OBVEZNOSTI IZ DOBIČKA**
  - zneski za nadomestilo plač za prvih 7 dni bolezni
  - nadomestilo za ločeno življenje
  - prispevek za socialno zavarovanje nad stopnjo, ki jo določa zvezni družbeni plan
  - prispevke za rezervni sklad
  - anuitete za dolgoročne kredite, praviloma ne glede na to, iz katerega investicijskega sklada je bil dan kredit
  - nagrade delavcem za prihranke in drugi stroški, če te določajo zvezni predpisi.
- PLAČE IZ DOBIČKA**
  - določeni odstotek se izloči za premijo
  - ostanek za plače iznad plač po tarifnem pravilniku izven premij.
- IZLOČITEV ZA SREDSTVA ZA SAMOSTOJNO RAZPOLAGANJE GOSPODARSKE ORGANIZACIJE**
- IZLOČITEV ZA DRUŽBENE INVESTICIJSKE SKLADE**
- PRISPEVEK ZA PRORAČUNE**
  - V splošni shemi razdelitve dobička so naslednje spremembe: lani je po plačilu zveznega davka na dobiček in zakonskih obveznosti iz dobička okrajni ljudski odbor s svojim družbenim planom razdeljeval dobiček. Okraj (za obrtima in komunalna podjetja občina) je sam odločil, koliko pripade podjetju iz dobička za plače iznad plač po tarifnem pravilniku, a koliko za sredstva za samostojno razpolaganje. In ne samo to. Okraj je odločil, kolikšen del sredstev, ki mu pripadajo gre v proračun, a koliko za investicije v gospodarstvu.
  - Sedaj je ta stvar drugačna. Način izločitve dela dobička za plače iznad plač po tarifnem pravilniku in, v glavnem, dela dobička za sredstva za samostojno razpolaganje določa zveza. (Okraj samo loči sredstva za samostojno razpolaganje od sredstev za družbene investicijske sklade s svojim družbenim planom v sorazmerju, ki ga določijo zvezni družbeni plan.) Metode, po katerih se izloči dobiček, predpisuje uradni gospodarskih organizacij, količino dobička, ki se izloči, pa določa zvezni družbeni plan. Okrajni ljudski odbor prav tako več ne določa, koliko sredstev bo šlo v proračun, koliko pa v investicijske sklade, marveč to predpisuje zveza z omenjeno uredbo (metode) in zvezni družbeni plan (količino sredstev).

Kako izločamo sredstva za samostojno razpolaganje

Ko smo izločili davek na dobiček, zakonske obveznosti iz dobička in del za plače, izločimo iz ustvarjenega dobička določen del za družbene investicijske sklade in za sredstva za samostojno razpolaganje podjetja. To napravimo takole. Ostanek dobička (ko smo izplačali davek na dobiček, zakonske obveznosti in del dobička za plače) primerjamo z vsemi vloženi sredstvi gospodarske organizacije. S tem dobimo »stopnjo dobička«, ki predstavlja sedaj za podjetje objektivni kriterij. Odvisno od te stopnje določamo odstotek ostanke dobička, ki gre v sklad sredstev za samostojno razpolaganje podjetja, ali v družbene investicijske sklade. Zaradi lažjega

razumevanja objavljamo lestvico (na podlagi načrta družbenega plana), ki določa ta odstotek. Hkrati s izmenjavo stopnje (dva — štiri — šest, itd.) se izmenja tudi odstotek izločanja za sklade.	Če ostanek dobička znaša v razmerju s sredstvi	izločimo v sklade
do 2%	48%	
2—4%	45%	
4—6%	42,6%	
6—8%	40,29%	
8—10%	38%	
10—12%	36,85%	
12—14%	34,85%	
14—16%	33%	
16—18%	31,59%	
18—20%	30,47%	

Ko smo izločili skupen znesek za družbene investicijske sklade in sredstva za samostojno razpolaganje, tedaj okrajni ljudski odbor s svojim družbenim planom določi, kateri del tako dobljenega skupnega zneska pripade podjetju za samostojno razpolaganje, kateri del pa gre v družbene investicijske sklade. Po uredbi o razdelitvi skupnega dohodka okraj ne more samovoljno izvršiti te razdelitve, temveč ga vežejo okviri, ki jih daje zvezni družbeni plan. Po načrtu plana dobiijo podjetja za svoj sklad sredstev za samostojno razpolaganje 30 do 40% od tega zneska. Ostanek torej 60 do 70% skupne

ga zneska gre v družbene investicijske sklade.

Za podjetje je torej koristno, če s čim manjšim vloženi sredstvi ustvari večji dobiček. Kajti čim ugodnejše je to razmerje, tem večji je znesek dobička, ki gre v sklad za samostojno razpolaganje podjetja, čeprav je relativno ali odstotno razmerje manjše.

Podobno je tudi s sredstvi, ki gredo v družbene okrajne investicijske sklade tako, da je tudi v tem pogledu zavarovana korist podjetja, katerega krediti tudi neposredno izvirajo iz družbenih investicijskih skladov.

KDAJ SE TERENSKI DODATKI PRIZNAJO KOT MATERIALNI STROŠKI

Lani so nekatere gospodarske organizacije računale med materialne stroške tudi izdatke za terenske dodatke za delo, ki ga po njegovem značaju ni mogoče imeti kot terensko (eksploatacjska) delo. S tem so svojim delavcem zagotovile večje plače. Da bi preprečila nepotrebno fluktuacijo delovne sile gospodarska organizacija lahko po novi odločbi vračuna terenske dodatke med materialne stroške samo tedaj, če so delavci ali uslužbenci v stalnem delovnem razmerju (12 mesecev brez prekinitve ali 20 mesecev s prekinitvijo).

Da bi preprečila nepotrebno fluktuacijo delovne sile gospodarska organizacija lahko po novi odločbi vračuna terenske dodatke med materialne stroške samo tedaj, če so delavci ali uslužbenci v stalnem delovnem razmerju (12 mesecev brez prekinitve ali 20 mesecev s prekinitvijo).

Razen do plač po tarifnem pravilniku ima podjetje pravico tudi do določenega odstotka dobička za plače v mejah, ki jih določa zvezni družbeni plan. Lani je ta odstotek določal ljudski odbor. Letos bo ostal tisti del, ki je namenjen za plače, v načelu enak (z določenim minimalnim povečanjem), izračunavalo pa ga bo samo podjetje.

Najprej ugotovimo, kolikšen odstotek dobička (potem, ko smo odbili davek na dobiček in zakonske obveznosti) je odpadel na plače v letu 1955. Ta odstotek uporabimo tudi za dobiček v letu 1956 (z določenimi popravili k odstotek povečujemo, toda niso bistvene za razumevanje stvari).

V nekaterih primerih bo treba odstotek popraviti. Če je bil lani prenižen, se bo moral povečati do določenega meje, ki jo bo določil zvezni družbeni plan. Če pa je bil previsok, pa se bo moral znižati do določenega meje. Po načrtu družbenega plana bo spodnja meja 8 odstotkov plačnega sklada, gornja pa 16 odstotkov. Tako se bodo zmanjšale neenaenostnosti med podjetji glede višine tistega dela dobička, ki je namenjen za plače. Računajo, da je bil lani razpon med najnižjo in najvišjo mejo velik in je znašal od desetine mesečne plače do skoraj štirih mesečnih plač. Vendar bodo šle poprave večinoma na višje, ker je bilo več takih podjetij, ki so imeli prenižen kakor pa previsok odstotek.

Podjetja neke gospodarske veje se lahko po zbornicah in strokovnih združenjih dogovorijo o zneskih terenskih dodatkov, ki ni treba, da so v istem znesku kakor ga določa tarifni pravilnik. Skupni znesek terenskih dodatkov, ki se lahko prišteje med materialne stroške, obračuna gospodarska organizacija po številu oseb, ki jih pošlje na terensko delo v nekem proračunskem obdobju, toda največ za tri mesece, ako je proračunsko obdobje daljše, in po povprečnih zneskih terenskih dodatkov, ki jih odločba predpisuje za te osebe.

Izdatki za terenske dodatke se priznajo samo za visokokvalificirane ter uslužbence, ki imajo višjo,

Da bi preprečila nepotrebno fluktuacijo delovne sile gospodarska organizacija lahko po novi odločbi vračuna terenske dodatke med materialne stroške samo tedaj, če so delavci ali uslužbenci v stalnem delovnem razmerju (12 mesecev brez prekinitve ali 20 mesecev s prekinitvijo).

Pomembno dopolnitev glede čezurnega dela pomeni priznanje v lastno ceno tudi plače za čezurno delo uslužbencev, ki se obračunavajo po povečani tarifni postavki za 50%, pod istimi pogoji kakor se priznajo tudi plače za čezurno delo delavcev. Ta pravica velja samo za tiste uslužbence, ki jih določa nova odločba.

Skupni dobiček	100 milijonov	120 milijonov
davek na dobiček (50%)	50 milijonov	60 milijonov
zakonske obveznosti	10 milijonov	10 milijonov
ostane dobička	40 milijonov	50 milijonov
od tega 10% za plače	4 milijonov	5 milijonov

Tako so podjetja zainteresirana za povečanje delovne produktivnosti, za znižanje stroškov in za razbremenitev odvečne delovne sile, s čimer povečujejo dobiček.

S takim izdajanjem plače iz gotovosti.

Mehanizem razdelitve skupnega dohodka

Razdelitev skupnega dohodka v kmetijstvu in zadružništvu

Sistem razdelitve dohodka v kmetijstvu in zadružništvu bistveno izboljšuje položaj kmetijskih in zadružnih organizacij. To se odraža predvsem:

za socialno zavarovanje in založbi družbenega plana občine v stanovanjsko gradnjo, ostanek pa občinski proračun s tem, da najmanj 50 odstotkov tega ostaneka ostane zadrugi, ki ga uporabi za plače iz dobička tistim osebam, ki so z zadrugo v delovnem razmerju, za razdelitev dela vlog svojim članom in za sklade. Občinski ljudski odbor pa lahko skladi, da tisti del dobička, ki pripada občinskemu proračunu, pripade določenemu skladu zadruga.

Tista podjetja in poslovalnice, ki so jih ustanovile kmetijske zadruga, obračunavajo in dele skupni dohodek po dredbah, ki veljajo za tisto gospodarsko dejavnost, ki jo opravljajo, s tem, da svoja sredstva za samostojno razpolaganje lahko vnašajo v investicijski sklad zadruga-ustanoviteljce.

Izkoriščanje gozdov v lastni režiji obračunava gozdno gospodarstvo in deli skupni dohodek po predpisih, ki veljajo za industrijo in rudarstvo.

privilegirano teh organizacij v razmerju do drugih gospodarskih organizacij in v njihovem izenačevanju v obveznostih do družbene skupnosti z individualnimi proizvajalci (znesek zemljarine je po zveznem družbenem planu določen na 13 do 47% vsega dohodka);

možnosti, da dosežejo razmerna visoke plače pri povečanju delovne produktivnosti;

možnosti, da se sredstva, ki se formirajo v kmetijstvu in vplačujejo v družbene sklade, v načelu spet vračajo v kmetijstvo.

Specializirane kmetijske zadruga, poslovne zveze in podobno dele skupni dohodek podobno kakor podjetja na podlagi gospodarske dejavnosti, ki jo opravljajo.

Ureditev razmerja v splošnih kmetijskih združenjih v sistemu, ki jim omogoča, da poslujejo pod zelo ugodnimi pogoji, bo prav gotovo uspešna, tako da je pričakovati, da bodo kmetijske zadruga postale še močnejši činitelji razvoja kmetijske proizvodnje in prometa.

Gozdna gospodarstva določajo v glavnem skupni dohodek po splošnih predpisih, s tem da v

Če bomo delovne kolektive podjetij posameznih gospodarskih področij seznanili s sistemom razdelitve skupnega dohodka v njihovih podjetjih, če jim bomo predočili možnosti za ostvaritev večjih skladov v teh podjetjih, kakor tudi možnosti, da lahko z večjim prizadevanjem na samem delovnem mestu ali pa z boljšo organizacijo proizvodnega procesa dosežejo večje zasluge, bo to vsekakor imelo zaželjene uspehe tako za posameznike, kakor tudi za podjetje in za skupnost.

B. R.

Kmetijske organizacije

Državna kmetijska posestva, ekonomije, kmečke obdelovalne zadruga, ribiške zadruga in podjetja za lov morskih in sladkovodnih rib, drevesnice, žrebarne, kmetijske postaje in druge podobne organizacije krijejo iz skupnega dohodka samo materialne stroške in amortizacijo, medtem ko predstavljajo vse druge, kar jim ostane, njihov dohodek.

Splošna kmetijska zadruga mora znesek, ki ustreza zveznemu davku na dobiček, vnesti v svoj investicijski sklad s tem, da o trošenju teh sredstev odloča okrajni ljudski odbor.

Ostanek dobička gre po od-

Spremembe uredbe o plačah v gospodarstvu, ki so bile sprejete dne 1. 1. 1956, pomenijo spremembe plačnega sistema. Z njimi je treba samo zagotoviti bolj do sledno izvajanje sedanjega plačnega sistema, zlasti njegovih vzvodov — premij in norm.

Kmetijske organizacije plačujejo iz dohodka kot svojo obveznost do družbe samo zemljarino in nekatere druge zakonite obveznosti. Zemljarino določa okrajni ljudski odbor v mejah, ki jih postavlja zvezni družbeni plan. Hkrati določa tudi, kolikšen del zemljarine gre v okrajni investicijski sklad, koliko pa je ostane za investicijski sklad kmetijske organizacije. Kmetijskim obdelovalnim združenjem ostane v njihovih investicijskih skladih ves znesek zemljarine.

Okrajni ljudski odbor lahko določi za posamezne kmetijske organizacije, da so v poskusnem obratu, in v tem primeru sploh ne plačajo zemljarine.

Kmetijska organizacija lahko ves ostali del dohodka samostojno razdeli med sredstva za samostojno razpolaganje in plače. Prav v tem pa tiče prednost sistema razdelitve skupnega dohodka kmetijskih organizacij, ker le-ta lahko velik del doseženega dohodka svobodno razdelijo tako, kakor smatrajo za potrebno.

Premijski sistem je bistveni del sedanjega plačnega sistema, kajti od njegovega izvajanja je odvisna tudi realnost norm in poslovanje z nižjimi stroški. Premijski sistem pomeni krepitev notranje kontrole, da ne bi plače rastle nesorazmerno z ostvarjenim dohodkom. Zato izvajanje premijskega sistema koristi ne samo gospodarski organizaciji, temveč tudi širši skupnosti.

Sistem razdelitve dohodka v kmetijstvu in zadružništvu bistveno izboljšuje položaj kmetijskih in zadružnih organizacij. To se odraža predvsem:

za socialno zavarovanje in založbi družbenega plana občine v stanovanjsko gradnjo, ostanek pa občinski proračun s tem, da najmanj 50 odstotkov tega ostaneka ostane zadrugi, ki ga uporabi za plače iz dobička tistim osebam, ki so z zadrugo v delovnem razmerju, za razdelitev dela vlog svojim članom in za sklade. Občinski ljudski odbor pa lahko skladi, da tisti del dobička, ki pripada občinskemu proračunu, pripade določenemu skladu zadruga.

Tista podjetja in poslovalnice, ki so jih ustanovile kmetijske zadruga, obračunavajo in dele skupni dohodek po dredbah, ki veljajo za tisto gospodarsko dejavnost, ki jo opravljajo, s tem, da svoja sredstva za samostojno razpolaganje lahko vnašajo v investicijski sklad zadruga-ustanoviteljce.

Izkoriščanje gozdov v lastni režiji obračunava gozdno gospodarstvo in deli skupni dohodek po predpisih, ki veljajo za industrijo in rudarstvo.

privilegirano teh organizacij v razmerju do drugih gospodarskih organizacij in v njihovem izenačevanju v obveznostih do družbene skupnosti z individualnimi proizvajalci (znesek zemljarine je po zveznem družbenem planu določen na 13 do 47% vsega dohodka);

možnosti, da dosežejo razmerna visoke plače pri povečanju delovne produktivnosti;

možnosti, da se sredstva, ki se formirajo v kmetijstvu in vplačujejo v družbene sklade, v načelu spet vračajo v kmetijstvo.

Specializirane kmetijske zadruga, poslovne zveze in podobno dele skupni dohodek podobno kakor podjetja na podlagi gospodarske dejavnosti, ki jo opravljajo.

Ureditev razmerja v splošnih kmetijskih združenjih v sistemu, ki jim omogoča, da poslujejo pod zelo ugodnimi pogoji, bo prav gotovo uspešna, tako da je pričakovati, da bodo kmetijske zadruga postale še močnejši činitelji razvoja kmetijske proizvodnje in prometa.

Gozdna gospodarstva določajo v glavnem skupni dohodek po splošnih predpisih, s tem da v

Če bomo delovne kolektive podjetij posameznih gospodarskih področij seznanili s sistemom razdelitve skupnega dohodka v njihovih podjetjih, če jim bomo predočili možnosti za ostvaritev večjih skladov v teh podjetjih, kakor tudi možnosti, da lahko z večjim prizadevanjem na samem delovnem mestu ali pa z boljšo organizacijo proizvodnega procesa dosežejo večje zasluge, bo to vsekakor imelo zaželjene uspehe tako za posameznike, kakor tudi za podjetje in za skupnost.

B. R.

Spremembe v predpisih o plačah v gospodarstvu

Spremembe uredbe o plačah v gospodarstvu, ki so bile sprejete dne 1. 1. 1956, pomenijo spremembe plačnega sistema. Z njimi je treba samo zagotoviti bolj do sledno izvajanje sedanjega plačnega sistema, zlasti njegovih vzvodov — premij in norm.

Okrajni ljudski odbor lahko določi za posamezne kmetijske organizacije, da so v poskusnem obratu, in v tem primeru sploh ne plačajo zemljarine.

Kmetijska organizacija lahko ves ostali del dohodka samostojno razdeli med sredstva za samostojno razpolaganje in plače. Prav v tem pa tiče prednost sistema razdelitve skupnega dohodka kmetijskih organizacij, ker le-ta lahko velik del doseženega dohodka svobodno razdelijo tako, kakor smatrajo za potrebno.

Premijski sistem je bistveni del sedanjega plačnega sistema, kajti od njegovega izvajanja je odvisna tudi realnost norm in poslovanje z nižjimi stroški. Premijski sistem pomeni krepitev notranje kontrole, da ne bi plače rastle nesorazmerno z ostvarjenim dohodkom. Zato izvajanje premijskega sistema koristi ne samo gospodarski organizaciji, temveč tudi širši skupnosti.

Sistem razdelitve dohodka v kmetijstvu in zadružništvu bistveno izboljšuje položaj kmetijskih in zadružnih organizacij. To se odraža predvsem:

za socialno zavarovanje in založbi družbenega plana občine v stanovanjsko gradnjo, ostanek pa občinski proračun s tem, da najmanj 50 odstotkov tega ostaneka ostane zadrugi, ki ga uporabi za plače iz dobička tistim osebam, ki so z zadrugo v delovnem razmerju, za razdelitev dela vlog svojim članom in za sklade. Občinski ljudski odbor pa lahko skladi, da tisti del dobička, ki pripada občinskemu proračunu, pripade določenemu skladu zadruga.

Tista podjetja in poslovalnice, ki so jih ustanovile kmetijske zadruga, obračunavajo in dele skupni dohodek po dredbah, ki veljajo za tisto gospodarsko dejavnost, ki jo opravljajo, s tem, da svoja sredstva za samostojno razpolaganje lahko vnašajo v investicijski sklad zadruga-ustanoviteljce.

Izkoriščanje gozdov v lastni režiji obračunava gozdno gospodarstvo in deli skupni dohodek po predpisih, ki veljajo za industrijo in rudarstvo.

privilegirano teh organizacij v razmerju do drugih gospodarskih organizacij in v njihovem izenačevanju v obveznostih do družbene skupnosti z individualnimi proizvajalci (znesek zemljarine je po zveznem družbenem planu določen na 13 do 47% vsega dohodka);

možnosti, da dosežejo razmerna visoke plače pri povečanju delovne produktivnosti;

možnosti, da se sredstva, ki se formirajo v kmetijstvu in vplačujejo v družbene sklade, v načelu spet vračajo v kmetijstvo.

Specializirane kmetijske zadruga, poslovne zveze in podobno dele skupni dohodek podobno kakor podjetja na podlagi gospodarske dejavnosti, ki jo opravljajo.

Ureditev razmerja v splošnih kmetijskih združenjih v sistemu, ki jim omogoča, da poslujejo pod zelo ugodnimi pogoji, bo prav gotovo uspešna, tako da je pričakovati, da bodo kmetijske zadruga postale še močnejši činitelji razvoja kmetijske proizvodnje in prometa.

Gozdna gospodarstva določajo v glavnem skupni dohodek po splošnih predpisih, s tem da v

Če bomo delovne kolektive podjetij posameznih gospodarskih področij seznanili s sistemom razdelitve skupnega dohodka v njihovih podjetjih, če jim bomo predočili možnosti za ostvaritev večjih skladov v teh podjetjih, kakor tudi možnosti, da lahko z večjim prizadevanjem na samem delovnem mestu ali pa z boljšo organizacijo proizvodnega procesa dosežejo večje zasluge, bo to vsekakor imelo zaželjene uspehe tako za posameznike, kakor tudi za podjetje in za skupnost.

B. R.

Sistem razdelitve dohodka v kmetijstvu in zadružništvu bistveno izboljšuje položaj kmetijskih in zadružnih organizacij. To se odraža predvsem:

za socialno zavarovanje in založbi družbenega plana občine v stanovanjsko gradnjo, ostanek pa občinski proračun s tem, da najmanj 50 odstotkov tega ostaneka ostane zadrugi, ki ga uporabi za plače iz dobička tistim osebam, ki so z zadrugo v delovnem razmerju, za razdelitev dela vlog svojim članom in za sklade. Občinski ljudski odbor pa lahko skladi, da tisti del dobička, ki pripada občinskemu proračunu, pripade določenemu skladu zadruga.

Tista podjetja in poslovalnice, ki so jih ustanovile kmetijske zadruga, obračunavajo in dele skupni dohodek po dredbah, ki veljajo za tisto gospodarsko dejavnost, ki jo opravljajo, s tem, da svoja sredstva za samostojno razpolaganje lahko vnašajo v investicijski sklad zadruga-ustanoviteljce.</